

Kitöltés ideje:

Életkor:

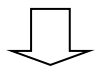
Út a szakmai idealizmustól a kiégésig

Ennek a kérdőívnek az a célja, hogy kitöltésével képet kapjon magáról arra vonatkozóan, hol tart a szakmai idealizmustól a szakmai kiégésig vezető úton.

A kitöltéshez a következőket javasoljuk: Gondolkozzon el az I-XX. szemponthoz kapcsolódó 5-5 állításon! Minden szempontnál döntse el, melyik állítás van legközelebb az Ön **jelenlegi** állapotához. Ezután tegyen X-et a **baloldali** jelek közül abba, amelyik mellett döntött. Ha a baloldalon végigért, tegyen X-et minden ötös csoportból abba a **jobb oldalon** lévő jelbe, ami **korábban** jellemző volt Önre.

Jelenleg

Korábban

I. Pedagógiai elképzeléseinek megvalósításáról

Zavarja, hogy pedagógiai elképzeléseit nem tudja maradéktalanul megvalósítani, mert ez nem illik bele a nevelőtestület munkastílusába.

Van saját pedagógiai koncepciója, de nem törekszik ennek megvalósítására, inkább igyekszik a kollégák többségének elképzeléseihez igazodni.

Meg van győződve saját pedagógiai elképzeléseinek helyességéről, és igyekszik ezeket megvalósítani.

Nincs önálló pedagógiai koncepciója, alkalmazkodik a kollégái körében kialakult pedagógiai elképzelésekhez.

Ha minden kollégájának önálló pedagógiai elképzelése lenne, az óvodai/iskolai munka átláthatatlanul zavarossá válna.

II. A pedagógiai erőfeszítések értelméről

Minden pedagógiai erőfeszítés indokolt, mindenben a legjobbat kell a gyerekeknek nyújtani.

Nem mindig térül meg a ráfordított energia.

Úgy látja, hogy a pedagógiai erőfeszítés hiábavaló lehet, ha a gyerekek nem akarnak együttműködni.

Tapasztalatai szerint a nevelésre fordított erőfeszítés nem térül meg, mert csak kevés gyermek sajátítja el a dolgokat szívesen és eredményesen.

Úgy látja, hogy sok a buta és lusta gyerek, kár a pedagógiai erőfeszítésért.

III. A tevékenységek tervezéséről, előkészítéséről

☐	Lehetőleg témákban tervez. Ezeken belül szinte minden foglalkozásra részletesen készül.	☐
☐	Csak a terembe/szobába vezető úton gondolja át, hogy mit fog csinálni aznap a tevékenységeken.	☐
☐	Otthoni felkészülésre nem tud időt szánni. Az aznapi tevékenységeket az óvodába/iskolába történő utazás idején tervezi meg.	☐
☐	A tervezésre egy héten többször is sort kerít. A tervezetlen tevékenységek kivételnek számítanak.	☐
☐	Általában egyszer készül egy hétre előre. Régi vázlatait, anyagait változatlanul használja fel.	☐

IV. Az oktatási/nevelési idő kihasználásáról

☐	A foglalkozásait / óráit pontosan kezdi, igyekszik pontosan befejezni. A rendelkezésre álló időt sokszor rövidnek érzi.	☐
☐	Az órákat általában pontosan kezdi, ritkán előforduló késések indokoltak. Az órán az időt maximálisan kihasználja.	☐
☐	Az órát gyakran pontatlanul kezdi. A rutinfeladatok az idő nagy részét elveszik.	☐
☐	Az órát nem mindig kezdi pontosan. Az idő nagy része nem tanítással, hanem más aktuális dolgokkal telik el (szervezés, fegyelmezés).	☐
☐	Az órát majdnem mindig pontatlanul kezdi. Örül, ha valamiért rövidebb lehet, vagy elmarad.	☐

V. Az óravezetés / tevékenységek sajátosságairól

☐	Igyekszik az órát / tevékenységeket mindig tervéhez ragaszkodva megtartani.	☐
☐	A gyerekek érdekében mindig kész a tervezettől eltérni.	☐
☐	Tevékenységei / Órái általában nem tervezettek. Az egyes tevékenységeket részben hirtelen ötlet, inspiráció, részben a rutin uralja.	☐
☐	A tevékenységeken / órán terve szerint halad, de ha úgy látja helyesnek, eltér ettől.	☐
☐	Ha a tevékenység / az óra meg van tervezve, a megvalósítás során minden zavarja, ami ettől eltértené.	☐

VI. A nevelési-oktatási módszerek kiválasztásáról

- A módszereket saját maga gondolja ki, ebben a gyerekek javaslatai alig játszanak szerepet.
- A módszerek kiválasztásánál figyelembe veszi a gyerekek igényeit, összegyűjti javaslataikat, és ezeket gyakran beépíti a nevelésbe-oktatásba.
- A módszerválasztásban arra törekszik, hogy a gyerekek korábban megismert igényeit lehetőség szerint figyelembe vegye.
- A módszerválasztásnál saját tapasztalatai alapján dönt, de ritkán a gyerekeknek is módjuk van aktívan együttműködni a tevékenység alakításában.
- Minden, ami a tevékenység / óra alatt történik, saját elképzelései alapján maga határozza meg.
-

VII. A nevelésben-oktatásban használható eszközök meghatározásáról és alkalmazásáról

- Ha egy eszköz éppen kéznél van, alkalmazza, ha nincs, akkor nem. Nincs ideje arra, hogy a tevékenység előtt kipróbálja.
- Átfogó képe van az óvodai/iskolai eszközkinálatról, és törekszik az optimális kiválasztásra. Ha egy eszköz nem felel meg az igényeinek, inkább másikat készít helyette. Tevékenység / óra előtt azt kipróbálja.
- Az intézmény eszközválasztékáról alaposan informált. Olykor saját maga is készít eszközt, ha valami hiányzik. A kipróbálásra mindig sort kerít.
- A tevékenységeken eszközhasználat alig van. Inkább a szavak (és a könyvek) uralkodnak. Nem szeret más eszközöket használni, mert azok nem működnek, és a gyerekek sem méltányolják.
- Általában az ismert és könnyen rendelkezésre álló nevelési-oktatási eszközöket használja. Ritkán készít saját maga eszközt. Az előzetes kipróbálásra gyakran sort kerít.
-

VIII. A szervezési módok alkalmazásáról

☐	Meggyőződése, hogy az új dolgok megértésének legjobb módja, ha az egész csoport egyszerre ugyanarra figyel (pl. pedagógusi közlés, bemutatás).	☐
☐	Óráin néha engedélyezi, hogy a feladatot jobban értők segítsenek társaiknak. Az egyéni munka és az együttes munka az általánosan alkalmazott tanulásszervezési mód.	☐
☐	Minden tanulási szervezési módnak (frontális munka, egyéni, pármunka, kooperatív...) ismeri az előnyeit, ezért célirányosan válogatja őket.	☐
☐	Váltogatja a szervezési módokat, így akarja változatosabbá tenni az órát/foglalkozást.	☐
☐	Nem tartja különösen nagy problémának a tanulásszervezést. Tanít, és lehetővé teszi a tanulást..	☐

IX. A differenciálásról

☐	Olykor előfordul, hogy a tevékenyégek alatt különböző gyerekeknek különböző ismeretszerzési/tanulási lehetőséget biztosít.	☐
☐	A differenciálást feleslegesnek tartja, azt tartja fontosnak, hogy minden gyerek ugyanazt az ismeretet ugyanúgy sajátítsa el / tanulja, hiszen a követelmények egyformák.	☐
☐	A különleges sajátosságokkal rendelkező (pl. tehetséges vagy nagyon lassan haladó) gyerekeknek megpróbál egyéni feladatokat adni a tevékenységek során.	☐
☐	Amikor csak lehet, megpróbálja a gyerekek egyéni különbségeit figyelembe venni.	☐
☐	Látja, hogy az egyes gyerekek eltérő sajátosságokkal rendelkeznek, de úgy gondolja, hogy erre nem lehet tekintettel lenni a nevelésben-oktatásban.	☐

X. A fegyelmezésről

☐	A fegyelmezés a tevékenységeken/órán sok időt elvesz.	☐
☐	Igyekszik megelőzni a fegyelmezetlenséget érdekes tevékenységek/órák tartásával, a gyerekekkel való megállapodásokkal, egyéni feladatokkal.	☐
☐	A fegyelmezési eljárások eredményeképp a gyerekek csak időlegesen alkalmazkodnak, olykor szembe is szegülnek.	☐
☐	Megpróbál fegyelmezés nélkül dolgozni, de egyes gyerekek esetében – az óra rendje érdekében – rákényszerül erre (pl. részolás, a szülők tájékoztatása).	☐
☐	Gyakran kénytelen azért fegyelmezni, hogy legalább a rendezett csoportmunka látszata fennmaradjon.	☐

XI. A gyerekek teljesítményének értékeléséről

☐	Fontosnak tartja, hogy a gyerekek értsék, hogy miért értékeli őket, rosszul érinti, ha a visszajelzés miatt elszomorodnak, sírnak stb.	☐
☐	Fontosnak tartja, hogy a gyerekek értsék és elfogadják a visszajelzését, ezért rendszeresen módot talál a megbeszélésre.	☐
<input type="triangle-up"/>	Ha a gyerekek nem értenek egyet az értékeléssel, néha elmondhatják ezzel kapcsolatban a véleményüket.	<input type="triangle-up"/>
<input type="pentagon"/>	Az értékelés a gyerek érdekében történik, de a pedagógus dolga. A gyerek vegye tudomásul és tanuljon belőle (ha rosszul is esik neki).	<input type="pentagon"/>
<input type="diamond"/>	Fontosnak tartja, hogy a gyerekek elfogadják a kapott értékelést.	<input type="diamond"/>
-

XII. A nevelésen kívüli programokról

<input type="pentagon"/>	A kötelező rendezvényeken való részvételt terhesnek találja, ha mód van rá, kerüli ezeket.	<input type="pentagon"/>
☐	Szívesen találkozik gyerekekkel a nevelési/tanítási időn kívül. Közös szabadidős programokat ajánl és szervez.	☐
<input type="triangle-up"/>	Amikor ez lehetséges, az intézmény épületén kívül is szívesen van együtt a gyerekekkel (színház, kirándulás stb.)	<input type="triangle-up"/>
<input type="diamond"/>	Nem kedveli az intézményen kívüli programokat (pl. kirándulás stb.)	<input type="diamond"/>
☐	Intézményen kívüli programokat nem kezdeményez.	☐
-

XIII. A szülőkkel való együttműködésről

<input type="triangle-up"/>	A szülőkkel való együttműködésre a szabott kereteken (pl. fogadóóra) kívül is rendelkezésre áll.	<input type="triangle-up"/>
☐	A gyerekek érdekében intenzív együttműködésre törekszik a szülőkkel.	☐
☐	A szülőkkel való kapcsolatot csak nagyon sürgős esetekben keresi.	☐
<input type="diamond"/>	A szülőkkel való kapcsolattartást lehetőleg a minimumra csökkenti. A szülők észrevételeit, javaslatait a pedagógiai munkára vonatkozóan hozzá nem értő, illetéktelen beavatkozásnak tartja.	<input type="diamond"/>
<input type="pentagon"/>	A szülőkkel való együttműködés elől elzárkózik.	<input type="pentagon"/>

XIV. A nevelőtestületi életben való részvételről

	Erőfeszítéseket tesz a jó kollegiális légkör érdekében.	
	Szívesen vállal oktatáson-nevelésen kívüli kollegiális feladatokat (pl. kirándulásszervezés stb.)	
	Ha nevelőtestületi feladatot kap, mielőtt a feladatot vállalná, azt vizsgálja, hogy a feladatok egyformán terhelik-e a kollégáit.	
	Néha egy-egy nevelőtestületi feladatot elvállal, de inkább csak a látszat kedvéért.	
	A nevelőtestületi életben nem is tud, de nem is akar intenzíven részt venni, és nem is tesz semmit azért, hogy megváltoztassa a légkört.	
-

XV. A szakirodalom iránti érdeklődésről

	Olyan írásokat mindig elolvas, amelyekről úgy tudja, hogy az elméleti és/ vagy a gyakorlati pedagógiát kritikusan elemzik.	
	Szakirodalom olvasására évek óta nincs ideje.	
	Csak néhány, régebről ismert, munkáját közvetlenül segítő kiadványt forgat rendszeresen.	
	Szakkönyvekből, folyóiratokból szerzett ismeretek alapján törekszik munkája javítására.	
	Olyan könyveket és cikkeket olvas, amelyek saját munkaterületéhez kapcsolódnak, és abból a szempontból értékeli őket, hogy segítik-e munkáját.	
-

XVI. A továbbképzéseken való részvételről

	Minden lehetséges továbbképzésen részt vesz, még szabadidejében is.	
	Gondosan választ a továbbképzési lehetőségek közül. Csak olyan továbbképzésen vesz részt, amelynek témáját különlegesen fontosnak tartja.	
	A továbbképzésen való részvétel értelmét kétségbe vonja. Ha kötelezik rá, részt vesz ezeken, de legfeljebb a szürke hétköznapiak előli menekülésnek tekinti.	
	A továbbképzésen való részvételt értelmetlennek találja. Megpróbál minél több ilyen rendezvény, tanfolyam elöl kitérni.	
	A továbbképzéseket fontosnak tartja, amíg azok hivatalos munkaidejében vannak.	

XVII. Az intézményi és az azon kívüli elfoglaltságának viszonyáról

- Az intézményen kívüli kötelezettségeit úgy válogatja meg, hogy kipihenhesse a tevékenységet.
- Intézményen kívüli tapasztalatait gyakran szakmai kötelezettségeinek teljesítése közben hasznosítja.
- Az óvodai/iskolai és az óvodán/iskolán kívüli kötelezettségei nem zavarják egymást.
- Amennyire lehet, visszahúzódik élete privát szférájába. Az intézményi kötelezettségeken minél gyorsabban túl akar lenni.
- Az intézményi tevékenységek előnyt élveznek az otthoni és privát kötelezettségeivel szemben.

XVIII. A hivatás és a magánélet viszonyáról

- A szakmai- és magánéletet megpróbálja elválasztani.
- A szakmai élete dominál a magánélete fölött, ebből sok problémája van.
- A szakmai nehézségek megterhelik a magánéletét is.
- A szakmai és magánélet viszonya az Ön esetében kiegyensúlyozott. A szakmai munkájához magánélete ad energiát.
- A szakmai és magánélet összeegyeztetése az Ön számára folyamatosan krízisnek látszik. A helyzetet kilátástalannak látja.

XIX. Egészségi állapotáról

- Nem szokott beteg lenni. Csak akkor hiányzik, ha nagyon komoly oka van rá.
- Általában egészségesnek érzi magát. A betegségeket nem fekszi ki, hanem általában „kikúrálja” magát.
- Gyakran figyel fel betegséget jelző tünetekre saját magán.
- Érdeklődése középpontjában saját betegsége áll. Egészségi állapota miatt gyakran beteget jelent.
- Éppen hosszabb betegséggel küszködik. Nem lát reményt állapota javulására.

XX. A társadalmi-szakmai közéletben való részvételről

	Nem érdeklődik a köznevelés-politikai kérdések iránt. Az e téren feladatokat vállaló kollégákról elmarasztaló véleménye van.	
	A közoktatás-politikai vitáktól távol marad, hiszen véleménye szerint egy pedagógus úgy sem tud ezekben hatékonyan beleszólni.	
	A köznevelési problémákkal való foglalkozásnak ellenáll.	
	A köznevelés-politikai kérdésekkel szemben nyitott, kész a vitára, de látja a változtatás korlátait.	
	Minden köznevelés-politikai reform idején reménykedik.	

*****

Ha elkészült, írja be az alábbiakban található önértékelő lapba, hogy az egyes szempontokhoz kapcsolódóan a baloldali oszlopba melyik szimbólumot jelölte be. Ezután a táblázat utolsó sorába írja be, hogy az egyes szimbólumokból összesen hányat jelölt.

Önértékelő lap a kiegészítő kérdőívhez						
I.	Pedagógiai elképzeléseinek megvalósításáról					
II.	A pedagógiai erőfeszítések értelméről					
III.	A tevékenységek tervezéséről, előkészítéséről					
IV.	Az oktatási/nevelési idő kihasználásáról					
V.	Az óravezetés / tevékenységek sajátosságairól					
VI.	A nevelési-oktatási módszerek kiválasztásáról					
VII.	A nevelésben-oktatásban használható eszközök meghatározásáról és alkalmazásáról					
VIII.	A szervezési módok alkalmazásáról					
IX.	A differenciálásról					
X.	A fegyelmezésről					
XI.	A gyerekek teljesítményének értékeléséről					
XII.	A nevelésen kívüli óvodai rendezvényekről					
XIII.	A szülőkkel való együttműködésről					

XIV. A nevelőtestületi életben való részvételről					
XV. A szakirodalom iránti érdeklődésről					
XVI. A továbbképzéseken való részvételről					
XVII. Az óvodai/iskolai és az óvodán/iskolán kívüli elfoglaltságának viszonyáról					
XVIII. A hivatás és a magánélet viszonyáról					
XIX. Egészségi állapotáról					
XX. A társadalmi-szakmai közéletben való részvételről					

A kiégés hányados számítása érdekében az egyes szimbólumokhoz értékeket rendelünk:

$$\bigcirc = 1 \quad \triangle = 2 \quad \square = 3 \quad \diamond = 4 \quad \pentagon = 5$$

Ezután már ki tudja számítani a kiégés quotientst:

$$\bigcirc \text{ száma} \times 1 = \dots$$

$$\triangle \text{ száma} \times 2 = \dots$$

$$\square \text{ száma} \times 3 = \dots$$

$$\diamond \text{ száma} \times 4 = \dots$$

$$\pentagon \text{ száma} \times 5 = \dots$$

$$\text{Összesen} = \dots$$

Az így kapott összeget ossza el 20-szal (a szempontok számával).

KQ (kiégési quotiens) = ?

Az osztás eredményeként kapott szám a *kiégési quotiens*, amelynek jelentése:

1,40-ig – szakmai idealizmus

1,41-2,40 – szakmai realizmus

2,41-3,40 – stagnálás

3,41-4,40 – frusztráció

4,40-5,41 – apátia, kiégettség „burn out”

SZEMPONTOK AZ ÉRTÉKELÉSHEZ

1. Számolja ki a saját kiégési qoutiensét!
2. Állapítsa meg, hogy a kiégés útján a kérdőív szerint melyik fázisban van!
3. Mi a véleménye a kapott eredményről?
4. Vesse össze, hogy közérzete, lelkiállapota, neveléssel összefüggő tapasztalatai mennyire egyeznek meg a kapott eredménnyel! Hogyan vélekedik erről?
5. Gondolja át, időszerű volna-e segítséget kérni annak érdekében, hogy a jelenlegi helyzetet enyhítse, és megelőzze a kiégéshez vezető úton a következő szakaszt!
6. Úgy gondolja, hogy jó volna problémáit megbeszélni egy szakemberrel?
7. Kihez fordulna támogatásért?
8. Ha van kedve, és kíváncsi rá, kiszámíthatja a jobboldali jelzések alapján a korábbi helyzetre jellemző értékeket is, és összevetheti a jelenlegi értékekkel.
9. Mit gondol, mi lehet a pozitív vagy negatív változás hátterében?

A kérdőív Hunyady Györgyné, M. Nádasi Mária, Serfőző Mónika (2006): „Fekete pedagógia”. Értékelés az iskolában című könyvének 4. melléklete alapján készült.